

INSTRUCCIÓ NÚM 6/2005 SOBRE LA PENA DE LOCALITZACIÓ PERMANENT

La redacció del Codi penal arran de la darrera reforma produïda per la Llei orgànica 15/2003, de 25 de novembre, suposa la desaparició de la pena d'arrest de caps de setmana i la creació de la pena de localització permanent.

L'article 37 del Codi penal regula que la pena de localització permanent tindrà una durada de fins a 12 dies, i que el seu compliment obligarà el penat a romandre al seu domicili o a un lloc determinat per sentència.

A petició del reu i si les circumstàncies ho aconsellen, i escoltat el Ministeri Fiscal, el jutge o tribunal sentenciador pot acordar el seu compliment els dissabtes i diumenges o de forma no continuada.

Si el condemnat incomplís la pena, el jutge o tribunal sentenciador deduirà testimoniança per procedir de conformitat amb el que disposa l'article 468 del mateix cos legal.

Segons l'article 53 del Codi penal, si el condemnat no satisfés la multa, quedarà subjecte a una responsabilitat personal subsidiària d'un dia de privació de llibertat per cada dues quotes diàries no satisfetes, que en el cas de tractar-se de faltes, podrà complir mitjançant localització permanent. En aquest cas, no regirà la limitació de durada que estableix l'article 37 del Codi penal.

D'acord amb l'exposició de motius de la Llei 15/2003, de 25 de novembre, per la que es modifica la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal, la configuració d'aquesta pena permet evitar els efectes perjudicials de la reclusió en establiments penitenciaris quan cal sancionar conductes constitutives d'infraccions penals lleus.

En data 7 de maig, es va publicar el Reial decret 515/2005, de 6 de maig, on s'estableixen les circumstàncies d'execució de la pena de localització permanent. En el capítol III es regula bàsicament la definició del pla d'execució d'aquesta pena, el qual ha d'efectuar-se pel centre penitenciari del lloc on el penat tingui fixada la seva residència, d'acord amb el que disposa el jutge o tribunal sentenciador i en atenció a

les circumstàncies personals i socials del penat. Tanmateix, s'estableix que el control i seguiment d'aquesta pena es farà per part de l'Administració penitenciària, a través de mitjans telemàtics o d'una altra naturalesa.

D'acord amb aquest marc legal i amb el principi de legalitat consagrat a l'article 9.3 i 25.1 de la Constitució espanyola, i tenint en compte la naturalesa jurídica que inspira aquesta pena, es considera que els centres penitenciaris no són els llocs adients per executar les penes de localització permanent dictades pels òrgans judicials, per la qual cosa quan arribi al centre una testimoniança de sentència en el qual s'acordi que el centre penitenciari és el lloc de compliment, els directors dels centres comunicaran a l'òrgan judicial la impossibilitat de fer el pla d'execució, tal com s'estableix a l'article 13 del Reial decret 515/2005, de 6 de maig, i la sol·licitud que compleixi en el domicili del penat o en un altre lloc anàleg determinat pel jutge, i si no és possible, la imposició de la pena alternativa.

Així doncs, atesa la casuística que es pot produir i les consultes fetes des dels centres penitenciaris es dicta aquesta Instrucció, ja que es considera necessari establir els criteris d'actuació comuns següents:

I.- PLA D'EXECUCIÓ

L'article 13 del Reial decret 515/2005 defineix el pla d'execució, on ha de figurar i contenir els aspectes següents:

- a) Dades d'identificació del penat, domicili o residència i, en el seu cas, treball o ocupació.
- b) Dades penals: falta per la qual es condemna i nombre de dies de duració de la localització permanent.
- c) Lloc de compliment: domicili o un altre lloc amb indicació de la població o terme municipal.
- d) Indicació expressa si ha de complir de forma continuada o no continuada, i si els farà dissabtes i diumenges.
- e) Indicació dels mitjans de control de penes telemàtiques o d'una altra naturalesa.

Abans d'elaborar el pla d'execució els serveis socials penitenciaris entrevistaran el penat amb la finalitat que ell mateix no perjudiqui la seva situació personal, familiar i laboral, sempre que sigui possible.

Finalment el pla d'execució ha de ser elevat al jutge o tribunal sentenciador, perquè s'aprovi o rectifiqui.

En aquest pla d'execució constarà l'obligació del penat de justificar documentalment les absències del domicili o lloc determinat per sentència que durant l'execució de la pena puguin succeir, així com presentar aquests justificants al centre penitenciari de referència.

II.- CENTRES PENITENCIARIS DE REFERÈNCIA

Els centres penitenciaris executors de la pena de localització permanent són els del lloc de residència del penat amb la distribució següent:

- CP de Joves de Barcelona: homes de la província de Barcelona
- CP de Dones de Barcelona: dones de la província de Barcelona
- CP de Tarragona: homes i dones de la província de Tarragona
- CP de Girona: homes i dones de la província de Girona
- CO de Lleida: homes i dones de la província de Lleida.

III.- SISTEMA DE CONTROL

S'utilitzarà el control de veu mitjançant telèfon tot seguint el procediment següent:

- S'enregistrarà inicialment la veu del penat a través d'una trucada telefònica des del seu domicili o lloc determinat per sentència, que quedarà registrada a l'ordinador central per a futures comprovacions.
- Els dies durant els quals es complirà la pena, des de la Unitat de Medi Obert es programarà el sistema perquè faci trucades aleatòriament en diferents moments del dia i de la nit. En aquestes trucades, el sistema demanarà al penat que truqui a una línia 900, que serà gratuïta.
- Quan el penat truca, es poden donar dos supòsits:

Supòsit 1. Desviament de trucades

Si el penat no truca des del telèfon del seu domicili o del lloc determinat per sentència, i truqués des d'un altre telèfon, l'ordinador central identifica el número i en comprovar que no és el mateix número de l'enregistrament inicial, ens aporta aquesta incidència. Tanmateix, informa de si la persona que ha trucat era la mateixa persona de la qual es va enregistrar la veu.

Supòsit 2. Comprovació de veu

Si la trucada es fa des del telèfon prèviament enregistrarat, el sistema informàtic posa en funcionament el procés de verificació de veu, i es produeixen dues situacions:

- el sistema reconeix la veu, la compara amb la que tenia enregistrada i si és coincident, emetrà un missatge de verificació amb èxit.
- el sistema reconeix la veu, la compara amb la que tenia enregistrada i comprova que no coincideix, emetent en aquest cas una verificació fallida.

Aquest sistema de control no requereix cap instal·lació, i per tant no és necessària la conformitat que s'estableix a l'art. 14 de l'RD 515/2005.

En el cas que per acumulació de penes s'establís la conveniència d'instal·lar una polsera telemàtica, seria necessària la conformitat dels titulars del domicili al qual es refereix l'article esmentat.

IV.- FORMES DE COMPLIMENT

El Reial decret esmentat estableix que el penat podrà complir la pena de forma continuada o no continuada, i si es complirà en dissabtes i diumenges, per la qual cosa es fa necessari regular les diferents situacions fàctiques que es poden donar en relació amb l'execució de la pena de localització permanent.

1.- Intern disponible en un centre penitenciari

Quan arribi una pena de localització permanent d'un intern que es trobi ingressat en un centre penitenciari, complint altres condemnes o en situació de preventiu, s'anotarà a l'expedient personal de l'intern i en l'àmbit informàtic i es comunicarà al jutge o tribunal sentenciador la impossibilitat de complir aquesta pena fins que no sigui excarcerat. En cas que la sentència no recollís l'adreça on s'ha d'executar el compliment de la pena, aquest centre penitenciari sol·licitarà aclariment a l'òrgan judicial.

Un cop l'intern surt en llibertat se li notificarà que té pendent de complir aquesta pena i que té l'obligació de posar-se en contacte telefònic en el termini de 15 dies amb la Comissió Territorial d'Assistència Social Penitenciària (CTASP) de Barcelona, Tarragona i Girona, i en el cas de la província de Lleida amb el Centre Obert de Lleida (CO de Lleida), segons el lloc de residència, per tal de fer una entrevista i fixar el pla d'execució. Aquesta notificació es comunicarà, alhora, a les CTASP i al CO de Lleida per tal que n'estiguin assabetats. En cas que el penat no estableixi contacte, el jutge o tribunal sentenciador pot deduir testimoniança per trencament de condemna, segons disposa l'article 468 del Codi penal.

Aquests tràmits es portaran a terme sempre que no es consideri prescrita la pena, i en aquest cas es comunicarà al jutge o tribunal sentenciador per tal que en declari la possible prescripció pel transcurs del temps establert en el Codi penal per les infraccions lleus.

2.- Persona no disponible en un centre penitenciari

Quan arribi al centre de referència un testimoniança de sentència per complir una pena de localització permanent, s'ha d'enviar una carta certificada al penat perquè en el termini de 15 dies es posi en contacte amb la CTASP corresponent o Centre Obert de Lleida. Aquesta notificació es comunicarà a la CTASP corresponent perquè n'estiguin informats. En cas que el penat no s'hi posi en contacte, el jutge pot deduir testimoni per trencament de condemna, segons l'article 468 del Codi penal.

3.- Fases de la tramitació del pla d'execució

- En ambdós casos, quan el penat es posi en contacte telefònic amb la CTASP corresponent o amb el Centre Obert de Lleida, se'l citarà a una entrevista amb el professional dels serveis socials, que es realitzarà a la seu de la CTASP corresponent, en el Centre Obert o en el domicili del penat, en funció del cas determinat per sentència, per tal d'elaborar un pla d'execució. En el cas que disposi de telèfon fix, s'enregistrarà la veu, seguint les instruccions de l'encarregat del control de veu. Aquesta entrevista si el penat informa que no té telèfon fix, es proposarà al jutge o tribunal sentenciador que sigui el cos de policia autonòmica, en els llocs on estiguin desplegat, o per la policia local o les forces i cossos de la seguretat de l'Estat, allà on no estigui desplegada la policia autonòmica.
- Donat que és necessària l'aprovació de l'autoritat judicial serà convenient deixar un mínim de trenta dies entre la signatura del pla i el primer dia d'inici de compliment de la pena, per tal de poder cobrir qualsevol incidència i retard que es pugui produir, sempre i quan el transcurs d'aquest període no impliqui la prescripció de la pena de localització permanent.
- Si el penat no es posa en contacte telefònic amb la CTASP corresponent, es comunicarà al centre de referència perquè aquesta circumstància es notifiqui al jutge o tribunal sentenciador, als efectes oportuns. Es procedirà de la mateixa manera en el cas de retorn de la carta certificada al centre penitenciari de referència.
- La CTASP corresponent enviarà al centre de referència el pla d'execució perquè es trameti al jutge o tribunal sentenciador perquè l'aprovi o rectifiqui. Quan arribi l'aprovació del pla d'execució s'informarà a la CTASP corresponent i a la Unitat de Medi Obert.
- En cas de no rebre resposta de l'autoritat judicial, es reiterarà l'aprovació del pla quan manquin 15 dies per a l'inici del compliment de la pena de localització permanent. En tot cas, mai no s'iniciarà el compliment de la pena sense l'aprovació expressa del pla d'execució per part del jutge o tribunal sentenciador.

- Un cop el penat estigui complint la pena de localització permanent, si des del control central es detecten incidències es comunicarà al centre de referència perquè es notifiqui al jutge o tribunal sentenciador.
- Un cop acomplerta la pena, el centre de referència informarà al jutge o tribunal sentenciador de la seva extinció, així com de les incidències succeïdes durant l'execució de la pena.
- Quan acabi el compliment de la pena, el centre de referència enviarà el certificat de llibertat definitiva per correu certificat al domicili del penat.

4.- Compliment de la pena en els supòsit de penat que gaudeix de la llibertat condicional

Si l'alliberat condicional rep una pena de localització permanent per complir en el seu domicili, es comunicarà al jutge de vigilància penitenciària als efectes que siguin oportuns.

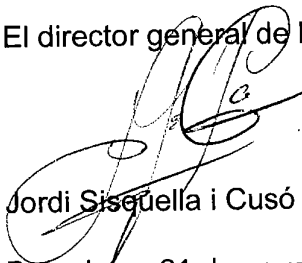
En tot cas, l'alliberat condicional pot complir aquesta pena de manera simultània amb les altres penes que compleix en llibertat condicional, en el seu domicili o lloc determinat per sentència, amb el corresponent pla d'execució aprovat pel jutge o tribunal sentenciador.

Aquesta instrucció entrarà en vigor el dia 1 de desembre de 2005.

En rebre aquesta instrucció s'ha de justificar recepció a la Subdirecció de Medi Obert i Mesures Penals Alternatives i al Servei de Centres i Règim.

La instrucció ha de ser llegida en la primera reunió dels òrgans col·legiats dels centres penitenciaris i de les comissions territorials d'assistència social penitenciària que tinguin lloc després de rebre-la, perquè se'n tingui constància i que n'estiguin assabentats.

El director general de Recursos i Règim Penitenciari

Jordi Sisquella i Cusó

Barcelona, 21 de novembre de 2005